

ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΠΡΕΣΠΩΝ

B

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ **LIFE PRESPA WATERBIRDS**

Προστασία των αποικιών & Αντιπυρικές ζώνες

Ένας από τους σημαντικότερους στόχους του προγράμματος **LIFE Prespa Waterbirds** είναι να προστατευθούν οι αποικίες σημαντικών υδρόβιων πουλιών από τις φωτιές. Για το λόγο αυτό στο πρόγραμμα προβλέπεται η δημιουργία αντιπυρικών ζωνών γύρω από τις αποικίες, οι οποίες θα εμποδίζουν την εξάπλωση των πυρκαγιών. Οι φωτιές αποτελούν σοβαρή απειλή για τα υδρόβια πουλιά, γιατί μπαίνουν κυρίως τον Φεβρουάριο και Μάρτιο και μπορεί να καταστρέψουν φωλιές πουλιών που έχουν ήδη ξεκινήσει την αναπαραγωγή τους στην περιοχή ή να περιορίσουν τον χώρο φωλιάσματος για τα είδη που ξεκινούν αργότερα να κάνουν τις φωλιές τους. Οι φωτιές αυτές είτε εξαπλώνονται από την καύση των στραγγιστικών καναλιών ή ξεκινούν κατευθείαν από τον καλαμιώνα.

Για την **αποτελεσματικότητα των αντιπυρικών ζωνών** απαιτείται η δημιουργία μόνιμων ανοιχτών περιοχών, στην παραλίμνια ζώνη και γύρω από τις περιοχές των αποικιών. Οι κοπές γίνονται με ειδικό αμφίβιο μηχάνημα, ενώ η επιλογή της εποχής για την εφαρμογή των κοπών μπορεί να έχει διαφορετικά αποτελέσματα. Αν οι περιοχές αυτές κοπούν φθινόπωρο ή αρχές χειμώνα η επερχόμενη άνοδος της στάθμης δεν επιτρέπει την

αναβλάστηση του καλαμιού, ενώ αν κοπούν το καλοκαίρι αποδυναμώνεται το καλάμι, αλλά χρειάζεται επανάληψη της κοπής για να επιτευχθεί πιο μόνιμο αποτέλεσμα.

Η δράση περιλαμβάνει τη δημιουργία ανοιγμάτων, τουλάχιστον 10 μέτρων, σε καθορισμένα σημεία του καλαμιώνα, αλλά και τη διαχείριση του κάτω τμήματος συγκεκριμένων στραγγιστικών καναλιών, σε σημεία που αυτά ενώνονται με τον καλαμιώνα.

Μετά και τη σύμφωνη γνώμη της Κτηματικής Υπηρεσίας Φλώρινας οι κοπές ξεκίνησαν πιλοτικά από την περιοχή της Αγίας Άννας τον Ιούλιο και συνεχίστηκαν τον Νοέμβριο στις υπόλοιπες περιοχές. Δημιουργήθηκαν 7 αντιπυρικές ζώνες γύρω από τις κύριες αποικίες ερωδιών και πελεκάνων, δηλαδή γύρω από τη Βρωμολίμνη και τον Μικρό Κάμπο. Δύο ακόμα αντιπυρικές δημιουργήθηκαν στην περιοχή της Αγίας Άννας και γύρω από τις εκβολές του ρέματος Καρυών. Με τη σύμφωνη γνώμη του Τοπικού Οργανισμού Εγγειων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ) και του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Πρεσπών (ΦΔΕΠαΠ), πραγματοποιήθηκαν επίσης καθαρισμοί βλάστησης σε επιλεγμένα στραγγιστικά κανάλια.

—
Δημιουργία
αντιπυρικών
ζωνών
—

Την τελευταία δεκαετία

Το 2018 μόνο, κήκαν:

Περιορίζεται ο χώρος φωλιάσματος:

6/10

χρονιές
είχαμε φωτιές

3000
στρ. καλαμιώνα

Παραποτάμια δάση
Στραγγιστικές τάφροι
Απειλήθηκαν ακόμα
και περιουσίες

7
ειδών
ερωδιών

αλλά και αργυροπελεκάνων,
ροδοπελεκάνων
κορμοράνων
λαγγόνων

5/6

φωτιές
στο βόρειο
κομμάτι
της λίμνης

3

πολύ σημαντικές
περιοχές αποικιών
απειλούνται
Βρωμολίμνη
Μικρός Κάμπος
Μικρολίμνη

Κινδυνεύουν οι φωλιές

πουλιών που ξεκινούν την
αναπαραγωγή τους νωρίς
όπως ο αργυροπελεκάνος
και η σταχτόχηνα

Μετά και τις φωτιές που ξέσπασαν τον φετινό Φεβρουάριο και κατέστρεψαν 3000 στρέμματα καλαμιώνα, ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Πρεσπών (ΦΔΕΠΑΠ) οργάνωσε συνάντηση των τοπικών αρχών και των παραγωγικών ομάδων της περιοχής όπου αναδείχθηκε, μεταξύ άλλων, ο σημαντικός ρόλος των αντιπυρικών ζωνών ως μέτρο πρόληψης αρνητικών επιπτώσεων των φωτιών στη βιοποικιλότητα.

Διαχείριση υγροτοπικής βλάστησης

Στην ετήσια συνάντησή της, η Επιτροπή Διαχείρισης Υγροτόπου (ΕΔΥ) εξέτασε την πρόοδο της διαχείρισης της βλάστησης το 2018 και έδωσε κατευθύνσεις για τις διαχειριστικές πρακτικές της φετινής χρονιάς, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις της ΕΠΠ και του ΦΔΕΠΑΠ. Μετά την έγκριση των κατευθύνσεων από το ΔΣ του ΦΔΕΠΑΠ οι κοπές ξεκίνησαν τον Ιούλιο του 2019, σε περιοχές προτεραιότητας στο βόρειο και ανατολικό τμήμα της Μικρής Πρέσπας από κτηνοτρόφους και την ομάδα της ΕΠΠ, υπό την καθοδήγηση του ΦΔΕΠΑΠ. Συνδυάζοντας κοπές σε ξερά και πλημμυρισμένα εδάφη, οι εργασίες συνεχίστηκαν μέχρι και το φθινόπωρο σε μια συνολική έκταση 830 στρεμμάτων. Χρησιμοποιώντας τον εξοπλισμό του προγράμματος και τον εξοπλισμό των κτηνοτρόφων, περισσότεροι από 120 τόνοι υλικού μαζεύτηκαν σε μπάλες, οι οποίες και διατέθηκαν σε 18 κτηνοτρόφους για να χρησιμοποιηθούν ως ζωτροφή.

Επιστημονική παρακολούθηση

Για να εκτιμηθεί η επίδραση της διαχείρισης της βλάστησης στους πληθυσμούς των υδρόβιων πουλιών και των ψαριών, συνεχίστηκε η επιστημονική παρακολούθηση των πληθυσμών τους. Συγκεκριμένα, μελετήθηκαν οι αναπαραγωγικοί πληθυσμοί των 9 ειδών πουλιών-στόχων του προγράμματος, καθώς και η χρήση των παραλίμνιων εκτάσεων για τη διατροφή τους. Δυστυχώς, λόγω της πολύ έντονα ξηρής χρονιάς οι περισσότερες εκτάσεις, στις οποίες παρενέβη το πρόγραμμα το 2018, δεν πλημμύρισαν με αποτέλεσμα να μην μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τα πουλιά ως χώροι διατροφής. Το ίδιο συνέβη και με το ράσιμα των γριβαδιών, αφού η πολύ χαμηλή στάθμη δεν επέτρεψε τον πλημμυρισμό των παραλίμνιων υγροτοπικών εκτάσεων και των λιβαδιών που χρησιμοποιούν τα γριβάδια για την αναπαραγωγή τους.

©Ο. Ανεστάσιδου

Presplorers: οι μικροί επιστήμονες, φωτογράφοι και κινηματογραφιστές

Οι **Presplorers** συνέχισαν τις εξορμήσεις τους στο πεδίο, κατέγραψαν τη στάθμη της Μικρής Πρέσπας, μελέτησαν τη βλάστηση και παρατήρησαν υδρόβια πουλιά. Τα παιδιά χρησιμοποιώντας την εφαρμογή Google Earth επέλεξαν και στη συνέχεια επισκέφθηκαν δυο παρόμοιες περιοχές της αγροτικής ζώνης κοντά στη Μικρή Πρέσπα, συζήτησαν για τις διαφορές που εντόπισαν σε αυτές και προσπάθησαν να ερμηνεύσουν τις αλλαγές των δυο τοπίων. Επίσης, στις 2 Φεβρουαρίου (Παγκόσμια Ημέρα Υγροτόπων) οι **Presplorers** παρουσίασαν στη Δημοτική Βιβλιοθήκη του Λαιμού τη δική τους έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «*Το τοπίο (μας) αλλάζει*». Στις φωτογραφίες τους αποτύπωσαν τις αλλαγές που έφερε ο χρόνος και οι διαχειριστικές παρεμβάσεις του προγράμματος στο τοπίο της περιοχής. Η έκθεση ταξίδεψε σε χωριά της Πρέσπας και φιλοξενήθηκε σε τοπικές επιχειρήσεις. Οι φωτογραφίες των παιδιών προσέλκυσαν το ενδιαφέρον των κατοίκων της Πρέσπας, των επισκεπτών αλλά και των ΜΜΕ. Τώρα πια περιμένουμε από τους Presplorers να μας παρουσιάσουν τη δική τους μικρού μήκους ταινία την οποία προετοιμάζουν από το καλοκαίρι.

©Ε. Παπαδοπούλου

Θερινό σχολείο για εργαζόμενους σε φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών

Στο θερινό σχολείο με τίτλο: «**Διαχείριση και Παρακολούθηση Υγροτόπων**», που πραγματοποιήθηκε στις αρχές Ιουλίου, συμμετείχαν επιστήμονες που εργάζονται σε φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών απ' όλη τη χώρα και περιλαμβάνουν στη δικαιοδοσία τους υγροτόπους. Βασικός στόχος του θερινού σχολείου ήταν να μεταδώσει τρόπους διαχείρισης και παρακολούθησης υγροτόπων χρησιμοποιώντας το παράδειγμα της Πρέσπας. Το πρόγραμμα του θερινού σχολείου δομήθηκε με τρόπο που να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να δουλέψουν ομαδικά και να ανταλλάξουν πληροφορίες και εμπειρίες. Ταυτόχρονα, τα μαθήματα που υλοποίησε η εξειδικευμένη ομάδα συνεργατών συνδύαζαν τη θεωρητική γνώση με την πρακτική εφαρμογή στο πεδίο. Οι συμμετέχοντες έφυγαν από την Πρέσπα ιδιαίτερα ευχαριστημένοι από το περιεχόμενο του σχολείου και τις νέες γνώσεις που αποκόμισαν, αλλά και από τη ζεστή φιλοξενία και την ομορφιά της περιοχής.

PrespaWings!

Αναγνωρίστε τα πουλιά του υγροτόπου, με μια εφαρμογή στο κινητό σας τηλέφωνο.

Μέσω της εφαρμογής **PrespaWings** μπορείτε εύκολα να αναγνωρίσετε 27 είδη πουλιών του Εθνικού Πάρκου Πρεσπών. Τα βήματα είναι πολύ απλά και αρκεί μόνο να χρησιμοποιήσετε προσεκτικά τις αισθήσεις σας!

ΤΙΤΛΟΣ:

«Δράσεις για την προστασία των υδρόβιων πουλιών στη Μικρή Πρέσπα: συμβάλλοντας στην προσαρμογή των οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή και δημιουργώντας οφέλη για την τοπική κοινωνία» - LIFE15 NAT/GR/000936

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΤΙΤΛΟΣ:

LIFE Prespa Waterbirds

ΔΙΑΡΚΕΙΑ:

1 Οκτωβρίου 2016 – 30 Σεπτέμβρη 2021

www.prespawaterbirds.gr

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Prespa Ohrid Nature Trust, το Πράσινο Ταμείο και το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ:

Εταιρία Προστασίας Πρεσπών

ΕΤΑΙΡΟΙ:

Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών
Fondation Tour du Valat

ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΡΑΣΗΣ:

Λίμνη Μικρή Πρέσπα

ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΠΡΕΣΠΩΝ

